

ALEXANDRA EFRIM

LECTURILE ȘCOLARULUI

CLASA I

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Lecturile școlarelor. Clasa I - București : Editura Libris, 2016.
ISBN 978-606-51-486-9
82-828-132-1

București - 2016

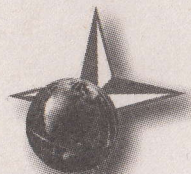
Copertă: Boris Stoilov
Redactor: Alexandra Efrim
Corectură: Ionuț Dumitru
Ilustrație: Pixel Image
Art Director: Titel Baldo

Toate drepturile asupra acestei versiuni în limba română aparțin Editurii Steaua Nordului.

Reproducerea integrală sau parțială sub orice formă a textului din această carte este posibilă numai cu acordul prealabil al Editurii Steaua Nordului.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
 Lecturile școlarului: Clasa I. - București: Steaua Nordului, 2016
 ISBN 978-606-511-486-9

82-822=135.1

EDITURA
 STEAUA NORDULUI

Pentru oferta editorială completă:
www.steauanordului.ro

ISBN: 978-606-511-486-9

CUPRINS

Cuvânt înainte.....	8
MIHAI EMINESCU	10
Borta vântului	10
Cu penetul ca sideful.....	16
Somnoroase păsărele	19
GEORGE COȘBUC.....	22
Vestitorii primăverii.....	22
Vine ploaia!	26
Povestea găștelor.....	29
Cântec.....	33
VASILE ALECSANDRI	37
Iarna	37
Primăvara	41
Oaspeții primăverii	45
GEORGE TOPÂRCEANU	48
Cântec.....	48
Primăvara	52
Câți ca voi!	56
EMIL GÂRLEANU	59
Gândăcelul	59
Cioc! Cioc! Cioc!	64
Puișorii	69
Când stăpânul nu-i acasă!	73
Fricosul	77
ELENA FARAGO	81
Cățelușul schiop	81
Gândăcelul	85
Nelu.....	89
IOAN AL. BRĂTESCU-VOINEȘTI	92
Puiul.....	92

CEZAR PETRESCU	100
Au sosit cocorii.....	100
JEAN DE LA FONTAINE	104
Leul și Tăunul.....	104
Greierele și furnica.....	109
OTILIA CAZIMIR	112
De pe-o „bună dimineața”.....	112
Gospodina.....	116
ION CREANGĂ	120
Ia! Clopoțelul sună.....	120
Livada.....	124
Punguța cu doi bani.....	127
Prostia omenească.....	133
Lupul la stână.....	139
Capra cu trei iezi.....	142
Fata babei și fata moșneagului.....	153
BARBU ȘTEFĂNESCU DELAVRANCEA	162
Bunica.....	162
Neghiniță.....	168
PETRE ISPIRESCU	181
Țapul și șarpele.....	181
Judecata vulpii.....	186
ȘTEFAN OCTAVIAN IOSIF	190
Cântec.....	190
Cântec sfânt.....	193
OCTAVIAN GOGA	196
Moș Crăciun.....	196
Crăciunul copiilor.....	200
Pace.....	203
EMILIA CĂLDĂRARU	206
Cea dintâi vacanță mare.....	206
DEMOSTENE BOTEZ	210
Toamna.....	211
ALEXANDRU ANDRIȚOIU	214
A.B.C.....	214
NICOLAE LABIȘ	218

Păcălici.....	218
TITEL CONSTANTINESCU	222
Numărătoare.....	222
Omul de zăpadă.....	226
FRAȚII GRIMM	230
Albă-ca-Zăpada.....	230
Cei patru muzicanți din Bremen.....	245
Hänsel și Gretel.....	252
Cenușăreasa.....	265
CHARLES PERRAULT	276
Motanul Încălțat.....	276
Scufița Roșie.....	283

MIHAI EMINESCU

Mihai Eminescu (1850 - 1889) a fost un poet, prozator și jurnalist român, socotit de cititorii români și de critica literară postumă drept cea mai importantă voce poetică din literatura română. Printre creațiile cele mai cunoscute sunt: *Lucașfărul*, *Sărmanul Dionis*, *Făt-Frumos din lacrimă*, *Lacul*, *Floare albastră* etc.

BORTA VÂNTULUI

Era un om sărac-sărac și-avea o mulțime de copii. Acu era în vremea foametei și el a muncit o săptămână pe un căuș de grăunțe. Acu s-a dus la râșniță cu dânsele. După ce le-o râșnit, a ieșit afară cu căușul cu făină. Dar iată că s-a pornit o furtună mare și i-a luat toată făina din căuș. Omul strașnic s-o mâniat. „Nu mă las eu așa cu una, cu două“, și și-a făcut un șumuiag de paie și-o porni la drum.

Pe drum, îl întreabă un om.

- Unde te duci, cumetre?

- Mă duc s-astup borta vântului, că mi-a furat făina din căuș.

- Da' unde-i nimeri-o?

- Unde-o fi, acolo mă duc.

Mergând el loc depărtat, a ajuns la Dumnezeu și Sfântul Petre (erau pe pământ pe-atunci).

- Unde te duci, omule?

- Mă duc s-astup borta vântului, că mi-o luat făina din căuș.

Da' Dumnezeu i-o zis așa:

- Omule, nu te mai duce. Na-ți o nucă... da' pân-acasă să nu zici: „Nucă, deschide-te“.

Întorcându-se el înapoi, l-a prins noaptea pe drum și-a ajuns la un om și l-a rugat să-l primească să doarmă acolo peste noapte.

- De unde vii, bade? îl întreabă omul acela.

- Mă duceam s-astup borta vântului și-am întâlnit un nebun pe drum care mi-a dat o nucă și mi-a zis să nu zic pân-acasă: „Nucă, deschide-te“. Ce-a mai fi și asta?

Femeia omului, vicleană, ia nuca-n mână și zice:

- Ia să-ți văd nuca!

Îi schimbă nuca omului. Și pe urmă se duse-ntr-un ocol și zice: „Nucă, deschide-te“.

Dac-o zis, atâtea vite ce-au ieșit, oi, cai... boi... o bogăție-ncreagă! Știi mata, putere dumnezeiască!

Se duce a doua zi acasă: „Nucă, deschide-te“.

Nuca, de unde să se deschidă!

- Hai, bată-mi-l Dumnezeu de vânt și moșneagul lua-l-ar dracu! Mă duc s-astup borta vântului și să bat pe moșneag de ce m-o viclenit.

Ajunge iar pe Dumnezeu. Da' Dumnezeu, știi, putere dumnezeiască, acu era altfel la față... Așa că omul nu l-a recunoscut.

- Unde te duci, bade?

- S-astup borta vântului și săucid moșneagul: la ce m-o viclenit?

- N-ați, bade, un măgar. Da' să nu zici pân-acasă: „Măgar, balegă-te“.

- N-oi zice.

Se-ntoarce țăranul iar pe la omul care l-a găzduit. Da' omul cela-l ospătează și-i dă vin să beie, și omul s-a chefăluit și-a adormit pe laiță. Da' erau niște țigani cu șatra acolo și-aveau măgar. Omul s-a dus și l-a cumpărat și i-a schimbat țăranului măgarul pe care-l primise în dar de la Dumnezeu.

Țăranul se scoală a doua zi, ia măgarul și se duce acasă și-i zice: „Măgar, fă bani!”.

Măgarul, da de unde? Așa că el apuc' un druc și-ncepe a dișăla măgarul.

- Acu nu-l mai iert eu!

Se pornește să-ntâlnească pe moșneag și s-astupe borta vântului. Întâlnește pe Dumnezeu.

- Na-ți, bade, o cârjă, da' să nu-i zici pân-acasă: „Cârjă-ncârjește-te”.

Ia cârja și se duce din nou la om să-i ceară găzduire. Acu omul i-a dat și mai strașnic ospăț și s-a sfătuit cu nevasta lui că dacă-or vedea ce-a mai da și cârja, pe urmă să-l omoare ca să nu-i bănuiască de ceva. Acu zice omul femeii:

- Măi, femeie, no hai cu cârja-n beci, să-nchidem ușa și să zicem: „Cârjă-ncârjește-te”.

Se vârară. Cârja unde-ncepe a bate ș-a zdrobi. După ce s-a trezit și omul nostru din chef, ei erau bătuți ca merele.

- Bade, ți-om da și măgar și nucă, numa, te rog, scoate-ne!

Acu omul i-o lăsat de i-o bătut și mai bine. A luat măgarul, cârja și nuca și a pornit acasă.

Așa s-a făcut de bogat acu, de i-a ajuns povestea până la împăratul. Atâția bani avea el, de-o semănat ș-o crescut grâu de aur. Împăratul a auzit că are un lan de aur ș-o trimis două slugi să-i deie sămânță să semene și dânsul.

- Să-i spui împăratului că nu vreau să-i dau, să văd ce mi-o face!

Împăratul, când a auzit așa, strașnic s-o mâniat ș-o pregătit oștire să se ducă cu război asupra lui. Împăratul era frunte, știi mai mare. Ș-a venit până la ușa omului ș-o strigat să iasă afară. Da' el, deși avea bani, era îmbrăcat tot cu straie de-a noastre, nu cu straie leșești.

Așa că și-a pus cârja sub suman și a ieșit afară. Acu,

împăratul, cu atâtea mii de oameni cu el, i-a fost rușine singur lui să se ducă el numa cu unu să lupte. Așa că i-a zis:

- Omule, arată-mi tu întâi puterea!

- Bine, măi, împărate! Cârjă-ncârjește-te, la tot soldatul câte două și la împăratul nouă! (*Cârja era dumnezeiască, numai în cap îi bătea*).

O-nnebunit și pe soldați, și pe împărat. S-o dus împăratul ș-o rămas în pace, ș-o trăit bine.

VERIFICAȚI-VĂ CUNOȘTINȚELE

1. De ce a pierdut omul sărac făina câștigată cu greu?
2. Cine i-a dăruit țăranului nuca, măgarul și cârja?
3. La ce i-au folosit darurile primite?
4. Ce rol credeți că au avut Dumnezeu și Sfântul Petru?
5. Colorați cifra corespunzătoare numărului de silabe al fiecărui cuvânt de mai jos:

ÎMPĂRAT			SOLDAT			ȚĂRAN			MOȘNEAGUL		
1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3

6. Numerotează propozițiile în funcție de șirul întâmplărilor din poveste:

- Mă duc s-astup borta vântului, că mi-a furat făina din căuș.
- Omule, nu te mai duce. Na-ți o nucă... da' pân-acasă să

nu zici: „Nucă, deschide-te“.

- N-ați, bade, un măgar. Da' să nu zici pân-acasă: „Măgar, balegă-te“.
- Dar iată că s-a pornit o furtună mare și i-a luat toată făina din căuș.
- Na-ți, bade, o cârjă, da' să nu-i zici pân-acasă: „Cârjăn-cârjește-te“.

7. Subliniați literele „a”, „m” și „c” din textul citit și încercuiți literele „n” și „e”.

TEMĂ DE GRUP

Joc de rol. Alegeți câte un personaj din povestire (chiar și același), apoi faceți rezumatul povestirii și împărtășiți impresii.

ȘTIAȚI CĂ?

Mihai Eminescu s-a născut în familia lui Gheorghe și a Ralucăi Eminovici, fiind cel de-al șaptelea copil. Copilăria și-a petrecut-o la Ipotești având în preajmă poienele, dealurile și pădurea cu lacul „cel albastru/încărcat cu flori de nufăr”. Pădurea, apele, stelele și bolta înaltă l-au învățat să înțeleagă glasul unic al veșniciei naturii în care se legau armonios basmele, legendele și înțelepciunea păstrate de țărani și păstori.

- A. **Tema de grup** implică participarea tuturor elevilor sau copiilor, sub îndrumarea învățătorului sau părintelui
- B. Dezbateri și transfer de cunoștințe între elevi